

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et flerårigt program til fremme af Fællesskabets sproglige mangfoldighed i informationsamfundet«

(96/C 212/04)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 7. marts 1996 under henvisning til EF-traktatens artikel 130, stk. 2 og 3, at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Industri, Handel, Håndværk og Tjenesteydelser, som udpegede Giampaolo Pellarini til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. maj 1996.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 336. plenarforsamling af 29.-30. maj 1996, mødet den 30. maj 1996, med 67 stemmer for, 3 imod og 2 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Resumé af Kommissionens forslag

1.1. Hvis de europæiske borgere og virksomheder, især små og mellemstore virksomheder, skal kunne udnytte det globale informationsamfund fuldt ud, skal de — lige meget hvor de befinder sig — have adgang til flersprogede værktøjer, der giver dem mulighed for at skabe, udveksle og indsamle informationer.

1.2. Mulighederne er ubegrænsede, men den praktiske gennemførelse kræver en målrettet og vedvarende indsats fra ophavsmændenes og tjenesteleverandørernes side.

1.3. De tre aktionslinjer, der er foreslået under programmet, bidrager til at skabe et gunstigt miljø for vækst i sprogindustrien, herunder sprogteknologi- og oversættelsessektoren.

1.4. *Aktionslinje 1: Støtte til opbygningen af en infrastruktur for sproressourcerne i Europa*

1.4.1. Kommissionen støtter igangsættelsen af aktiviteter under ELRA (European Language Resources Association), hvis formål er:

- at udfærdige en opgørelse over sproglige ressourcer i Fællesskabet;
- at iværksætte mekanismer til sikring af spredning deraf i Fællesskabet;
- at fremme anvendelsen af fælles normer for at sikre kompatibilitet og foretage en certificering af kvaliteten deraf.

1.4.2. Endvidere vil Kommissionen i nødvendigt omfang deltage i finansieringen af omkostninger ved etableringen af et samarbejde på europæisk plan mellem de berørte instanser, specielt i forbindelse med standarder, informationsformidling og netværk.

1.5. *Aktionslinje 2: Mobilisering og styrkelse af sprogindustrierne*

1.5.1. Formålet med denne aktionslinje er at mobilisere sprogindustrierne ved at fremme teknologioverførsel

og -efterspørgsel gennem et begrænset antal demonstrationsprojekter med omkostningsdeling, der vil kunne have en afsmittende virkning på nøglesektorerne.

1.6. *Aktionslinje 3: Fremme af brugen af avancerede sprogværktøjer i Europas offentlige sektor*

1.6.1. Formålet med denne aktionslinje er at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder og EU-institutionerne for at nedbringe udgifterne til flersproget kommunikation i den offentlige sektor i Europa.

1.6.2. Der vil blive gjort en særlig indsats for at bringe de sproglige værktøjer for de nye arbejdsprog i EU på højde med de hidtidige.

2. Generelle bemærkninger

2.1. I forbindelse med den sidste catawbas død skrev *The Times*:

»Endnu et sprog har forladt verden og føjet sig til en liste over faldne, som kun de færreste kender til. Endnu et sprogs forsvinden er en kulturel forarmelse, der føles mindst lige så smertefuld som en dyrearts uddøen, ja endog mere smertefuld, eftersom der findes millioner af dyrearter, men kun sekstusinde sprog, hvoraf halvdelen forventes at uddø i løbet af det kommende århundrede.«

2.2. Disse betragtninger viser klart de generelle problemer ved flersprogethed og taler for, at man tilslutter sig Kommissionens forslag om at støtte den sproglige mangfoldighed i informationsamfundet.

2.3. ØSU er principielt enig i Kommissionens forslag, også selv om det ikke sigter mod en gradvis kulturel integration på europæisk plan, men begrænser sig til at

fremme udviklingen af instrumenter og teknologier, der kan lette udvekslingen af mediebarne informationer.

2.4. De forskellige aspekter af flersprogethed kan groft opdeles i tre store grupper, opstillet i prioriteret rækkefølge:

- muliggørelse af direkte kommunikation;
- lettere forståelse af mediebarne informationer (oversættelse, eftersynkronisering, tolkning osv.);
- forståelse af døde eller ikke-anvendte sprog (dette aspekt er af historisk og videnskabelig karakter og vedrører kun et begrænset antal personer).

2.5. En nærlæsning af forslaget og især af de tre aktionslinjer viser klart, at hensigten er at styrke de sprogteknologiske værktøjer, som tager sigte på at lette tilegnelsen af informationer.

2.6. Selv om dette i sig selv ikke er negativt, eftersom det er rettet mod sprogindustriene og deres ekspansionsmuligheder, placerer det imidlertid programmet i den anden gruppe af aspekter ved flersprogethed (at lette forståelsen af mediebarne informationer), idet spørgsmålet om sprogindlæring, som er den vigtigste faktor i den direkte kommunikation, ikke berøres.

2.7. Dermed ikke være sagt, at programmet er virkningsløst, men blot at det kun beskæftiger sig med en del af et større emne, som er yderst vigtigt, men som hidtil kun har været behandlet ud fra meget snævre synsvinkler.

2.8. ØSU støtter således målsætningerne i Kommissionens forslag, men ønsker at erindre Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet om, at der må ydes en større og mere bevidst indsats, hvis man ønsker at leve op til traktatens bestemmelser, især for så vidt angår den økonomiske og sociale samhørighed i EU og overvindelsen af hindringerne herfor.

2.9. Med sine nuværende femten medlemsstater har EU allerede elleve arbejdsprog. Den påtænkte optagelse af yderligere lande vil i løbet af få år forhøje antallet af sprog ganske betydeligt.

2.10. Vil det — selv med en optimal indsats for at lette flersprogetheden — overhovedet være muligt at opretholde et højt samhørighedsniveau og at lette den frie bevægelighed for personer og varer — eller sagt med andre ord: at opnå et stærkt, sammenhængende indre marked?

2.11. Hvis muligheden for at opnå en ubesværet, indbyrdes kommunikation er den største udfordring i en verden, der oplever en tiltagende globalisering på det økonomiske, kulturelle og politiske område, så er det nødvendigt inden år 2000 at tage den politiske udfordring op, der ligger i behovet for europæiske hovedsprog.

2.12. Der findes allerede universelle sprog, der muliggør utvetydig og korrekt forståelse af meddelelser, så som matematiske og teknisk-videnskabelige sprog, men deres anvendelse er begrænset til særlige kategorier af specialister, hvortil kommer, at de ikke har de nuancer, der kendetegner egentlige sprog.

2.13. For de fleste personers vedkommende kræver direkte kommunikation på to eller flere sprog, at mindst en af de involverede parter behersker det/de pågældende sprog fuldt ud, såvel skriftligt som mundtligt.

2.14. Med mindre der foreligger en politisk beslutning, eller et valg gennemtvinges, vil det overordnede problem med en ubesværet, gensidig kommunikation løse sig selv med tiden, idet et hovedsprog vil blive dominerende — så at sige ved en naturlig udvælgelse, hvor kun markedskræfterne spiller ind.

2.14.1. Der kan gives talrige eksempler på et påtvunget sprogvalg som følge af landerobringer og efterfølgende undertvingelse af befolkninger; næsten alle europæiske sprog har gjort erfaringer i den retning.

2.15. I dag er disse metoder ikke alene umulige at gennemføre i praksis, men af etiske, historiske og moralske grunde også uacceptable. Hvis man imidlertid ikke ønsker at overlade løsningen af dette problem til tilfældighedernes spil, er det nødvendigt at træffe en politisk afgørelse herom.

2.16. Det er imidlertid nødvendigt at træffe konkrete foranstaltninger, så flertallet af de europæiske borgere inden for en kort tidshorizont kan beherske to eller tre EU-sprog. Man skal således især styrke skoleuddannelsen, som fortsat er hovedkilden til indlæring af sprog.

2.17. I kølvandet på fordelene ved et hovedsprog følger dog risikoen for en overdreven ensretning og forenkling af sproget som følge af en udvanding eller et tab af kulturelle værdier, der har rod i og videreføres af de forskellige sprog, som efterhånden går i glemmebogen.

2.18. Hvis man ikke ønsker, at disse værdier skal gå tabt, må man bevare og beskytte den sproglige mangfoldighed i erkendelse af sprogenes værdi som levende bærere af kultur, traditioner, sæder og skikke, der kan berige et multietnisk samfund. Dette kræver en politisk linje, der står i diametral modsætning til

en politik, der blot sikrer minoritetssprogene samme beskyttelse som indianerne i reservaterne.

2.19. At fremme den gensidige forståelse på tværs af sprogene bl.a. ved at fremme anvendelsen af teknologi

er derfor et udmærket mål, selv om det kun er et delmål, i og med at det hverken kan adskilles fra eller erstatte det overordnede spørgsmål om europæiske hovedsprog, der bør kunne udvikle sig og trives side om side hermed.

Bruxelles, den 30. maj 1996.

Carlos FERRER

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om sikkerhedsregler og -standarder for passagerskibe«

(96/C 212/05)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 22. marts 1996 under henvisning til EU-traktatens artikel 84, stk. 2, at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Transport og Kommunikation, som udpegede Eduardo Chagas til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. maj 1996.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 336. plenarforsamling af 29.-30. maj 1996, mødet den 29. maj 1996, med 104 stemmer for, 1 imod og 2 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Nogle af de internationale konventioner om passagerskibes sikkerhed, f.eks. SOLAS-konventionen⁽¹⁾ og Den Internationale Konvention om Lastelinjer, gælder ikke for passagerskibe i indenrigsfart. Dette hul i de internationale sikkerhedsbestemmelser har medført forskellig sikkerhedslovgivning i medlemsstaterne og uensartet anvendelse heraf.

1.2. Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 (cabotage-sejlads)⁽²⁾ har vist, at det er nødvendigt at udfylde dette hul for at sikre en fair konkurrence mellem operatørerne. I Kommissionens meddelelse af 24. februar 1994 om en fælles politik for sikkerhed til søs⁽³⁾ blev indførelsen af fælles sikkerhedsregler for passagerskibe bebudet. Endelig opfordrede Rådet i sin resolution af 8. juni

1993⁽⁴⁾ Kommissionen til at foreslå foranstaltninger, der kan garantere sikkerheden til søs for passagerskibe, der sejler i EU's farvande.

2. Kommissionens forslag

2.1. Det foreliggende direktivforslag sigter mod at garantere et ensartet sikkerhedsniveau for menneskeliv og ejendom på passagerskibe i indenrigsfart og at tilvejebringe lige konkurrencevilkår baseret på konvergente standarder, så forvriddning af konkurrencen inden for EU undgås.

2.2. For at sikre opfyldelsen af de nævnte mål finder Kommissionen følgende bestemmelser påkrævet med udgangspunkt i SOLAS-Konventionen og Den Internationale Konvention om Lastelinjer:

a) et første sæt af bestemmelser skal omhandle en opdeling af passagerskibene i forskellige klasser alt efter, hvilket havområde de sejler i;

⁽¹⁾ International konvention om sikkerhed for menneskeliv på søen.

⁽²⁾ EFT nr. L 364 af 12. 12. 1992, s. 7.

⁽³⁾ EFT nr. C 34 af 2. 2. 1994, s. 47.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 271 af 7. 10. 1993, s. 1.